عورتن جي تحفظ جا مسئلا ۽ حڪومتي ذميواري

سعيده گوپانگ

عورتن جي تحفظ جا مسئلا ۽
حڪومتي ذميواري

اسان جي ملڪ اندر 16 ڪروڙ جي آبادي ۾ اڌ کان وڌيڪ آبادي عورتن جي آهي. صحت جي حوالي سان ملڪ اندر عورتون تمام گهڻن مسئلن ۾ ڦاٿل آهن. ملڪ ۾ بهتر طبي سهولتن نه هجڻ ڪري بيمارين ۾ ڦاٿل عورتون پنهنجن علائقن ۾ قائم ڪلينڪ، اسپتالن ۽ ٻين صحت مرڪزن تي وڃن ٿيون. جيڪي گهڻو ڪري نه نقلي ڊاڪٽرن ۽ نرسن تي مشتمل هونديون آهن. ان قسم جي مرڪزن ۾ غير تربيت يافته ۽ غير تعليم يافته مريضن کان تمام گهڻيون فيون وٺي انهن جو غلط علاج ڪري مريض کي صحتياب ڪرڻ بجاءِ انهن کي موتمار بيمارين ۾ ڦاسائي ڇڏين ٿا. اسان جي ملڪ اندر ان قسم جي صحت مرڪزن تي گهڻيون فيون وٺي خدمت ڪندڙن جو تعداد تمام گهڻو آهي. اهڙن ئي صحت مرڪزن جي خاتمي لاءِ صوبائي حڪومت قومي اسيمبلي مان بل منظور ڪرائڻ جو اعلان ڪيو آهي. ان قسم جو اعلان گذريل مهيني صحت جي صوبائي وزير طرفان ڪيو ويو. ان بل تي عمل ڪرڻ سان صوبي اندر ڪم ڪندڙ نقلي صحت مرڪز ڪلينڪس ۽ اسپتالن خلاف ڪارروائي ڪئي ويندي ۽ ڪم ڪندڙ صحت مرڪزن تي ريگيولرائيز ڪيو ويندو. حڪومت طرفان ان قسم جا فلاحي ۽ انساني ڀلائي جا منصوبا تعريف جي قابل آهن. ۽ اسين اميد ٿا ڪريون ته هي بل صرف هڪ بل جي صورت ۾ نه رهندو پر موجوده حڪومت ان تي سنجيدگي سان عمل به ضرور ڪرائيندي ته جيئن لکن مريضن جي زندگين کي انهن نقلي صحت جي رکوالن کان بچائي سگهجي.

ان قسم جي منصوبن تي عمل ڪرڻ ۾ ڪجهه ادارن ۽ فردن جو ڪردار انتهائي اهميت جوڳو آهي. جن جي صحيح تعاون کان بغير اهڙا منصوبا عمل جوڳا نه رهي سگهندا آهن.
اهڙن ئي ڪردارن ۾ ملڪ اندر ڪم ڪندڙ لکن جي تعداد ۾ LHWS ۽ LHVS ليڊي هيلٿ ورڪرز ۽ ليڊي هيلٿ وزيٽر نه آهن. جيڪي تمام گهٽ اجرت تي ۽ بنيادي سهولتون نه هجڻ باوجود پنهنجون خدمتون سٺي نموني سرانجام ڏئي رهيون آهن. شايد ان بل جي منظوري سان انهن کي فائدو رسي.

اسان جو معاشرو گهڻو ڪري اڻ پڙهيل، روايتي ثقافتن ۾ ڦاٿل ۽ جهالت جي ور چڙهيل آهي. جنهن ۾ عورتن کي گهر جي چارديواري ۾ قيد رکڻ هڪ فخر جوڳو عمل سمجهيو ويندو آهي. ان قسم جي معاشري ۾ ڪم ڪندڙ عورتن کي تمام گهڻين مشڪلاتن سان منهن ڏيڻو ٿو پوي. اهڙن ئي مسئلن جو شڪار هڪ ليڊي هيلٿ ورڪر جنهن جو ذڪر گذريل مهيني جي اخبارن ۾ مکيه خبر جي حيثيت ۾ نظر آيو. ماريا شاهه جنهن جو تعلق شڪارپور شهر سان هيو. هوءَ پنهنجي شهر ۾ ايل ايچ وي طور پنهنجو فرض انجام ڏئي رهي هئي جو هن سان اهو لڱ ڪانڌاريندڙ واقعو پيش آيو

اهڙا واقعا پيش اچڻ روز جو معمول بڻيل آهي. ان جي باوجود اسان جي ملڪ اندر حڪومت طرفان يا ڪنهن بي طرح ڪن ادارن يا فردن طرفان اهڙن قسمن جي واقعن کي روڪڻ لاءِ ڪي به اپاءَ ورتل ڪو نه آهن. اها ڳالهه به واضح ٿي آهي ته ماريا شاهه ان جنوني جي شڪايت پنهنجن وڏن سان به ڪئي هئي. پر ان جي وڏن هن جي شڪايت تي هن جي تحفظ جو ڪو خاص بندوبست ڪو نه ڪيو ۽ نه ئي وري حڪومت ڪان ڪا مدد ورتي، ان قسم جون حالتون اسان جي حڪومت اڳيان ڪيترن ئي سوالن کي جنم ڏين ٿيون.

ڇا ماريا شاهه ۽ گهر کان ٻاهر نڪري ڪم ڪندڙ عورتن جي تحفظ جي ذميواري حڪومت جي نه آهي؟
ڇا ماريا شاهه جا گهر جا وڏا ان جي تحفظ لاءِ ڪو جوڳو بندوبست ڪو نه ٿي ڪري سگهيا؟
آخر ڇو ماريا شاهه جا وڏا ان جي تحفظ لاءِ حڪومتي ادارن سان رابطو ڪو نه ٿي ڪري سگهيا؟

آخر ڪيستائين اسان جو عوام حڪومتي ادارن جي بي حسي ڪري انهن تي اعتماد ڪو نه ڪندو؟

ڇا ماريا شاهه جي زندگي بچائڻ لاءِ ان کي فوري طور تي ٻاهرين ملڪ علاج لاءِ ڪو نه پيو موڪلي سگهجي؟

آخر ڪڏهن اسان جي هن معاشري ۾ ڪم ڪندڙ اهڙين عورتن جي تحفظ لاءِ ڪي عملي قدم کنيا ويندا.

سو حڪومت کي گهرجي ته عورتن جي تحفظ کي اوليت جي بنيادن تي حل ڪري ته جيئن ماريا شاهه وانگر ڪا بي عورت اهڙي لاقانونيت ۽ ظلم جو شڪار نه ٿئي.